

Warszawa, dnia 30 czerwca 2014 r.

**PAŃSTWOWA
KOMISJA WYBORCZA**

ZPOW-5721-2/14

Informacja

Państwowej Komisji Wyborczej

**w sprawie wyborów uzupełniających do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej,
zarządzonych na dzień 7 września 2014 r.**

Państwowa Komisja Wyborcza, w związku z postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 25 czerwca 2014 r. w sprawie zarządzenia wyborów uzupełniających do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2014 r. poz. 859) informuje:

I. Informacje ogólne

1. Wybory uzupełniające do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej zostaną przeprowadzone w dniu 7 września 2014 r.:
  - 1) w województwie mazowieckim, w okręgu wyborczym nr 47 obejmującym obszary powiatów: garwoliński, miński, węgrowski, z siedzibą Okręgowej Komisji Wyborczej w Siedlcach;
  - 2) w województwie śląskim, w okręgu wyborczym nr 73 obejmującym obszary powiatów: mikołowski, rybnicki oraz miasta na prawach powiatu: Rybnik, z siedzibą Okręgowej Komisji Wyborczej w Katowicach;
  - 3) w województwie świętokrzyskim, w okręgu wyborczym nr 82 obejmującym obszary powiatów: opatowski, ostrowiecki, sandomierski, skarżyski, starachowicki, z siedzibą Okręgowej Komisji Wyborczej w Kielcach.
2. Wybory uzupełniające do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej zostaną przeprowadzone na podstawie ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. — Kodeks wyborczy (Dz. U. Nr 21, poz. 112, z późn. zm.).
3. W każdym z okręgów wyborczych wybierany będzie jeden senator.

4. Terminy wykonania poszczególnych czynności wyborczych w wyborach uzupełniających określa kalendarz wyborczy stanowiący załącznik do wymienionego wyżej postanowienia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

II. Prawo wybierania senatora

5. **Prawo wybierania senatora** w wyborach uzupełniających do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w danym okręgu wyborczym **mają wyłącznie wyborcy** (osoby posiadające obywatelstwo polskie, które najpóźniej w dniu głosowania kończą 18 lat), **stale zamieszkali na obszarze tego okręgu wyborczego i ujęci w stałym rejestrze wyborców w gminie leżącej na obszarze tego okręgu wyborczego.**

Wyborcy ci nie są natomiast uprawnieni do udziału w głosowaniu w pozostałych okręgach wyborczych, w których w tym samym dniu odbywają się wybory uzupełniające do Senatu. Nie mogą oni zatem korzystać z uprawnień, o których mowa w pkt 7 i 8 niniejszej informacji, poza okręgiem wyborczym na obszarze którego stale zamieszkują i są ujęci w stałym rejestrze wyborców w gminie leżącej na obszarze tego okręgu wyborczego.

Prawo wybierania nie przysługuje osobom, które są ubezwłasnowolnione lub pozbawione praw publicznych albo praw wyborczych (art. 10 § 2 Kodeksu wyborczego).

6. W urzędach gmin położonych na obszarze okręgów wyborczych, w których przeprowadzone będą wybory uzupełniające zostaną sporządzone spisy wyborców uprawnionych do udziału w głosowaniu.

Do spisu wyborców zostaną wpisani z urzędu wyborcy:

- 1) zameldowani w gminie na pobyt stały;
- 2) dopisani do rejestru wyborców na własny wniosek w trybie art. 19 § 1 i 2 Kodeksu wyborczego, jeżeli stale zamieszkują na obszarze gminy, bez zameldowania na pobyt stały.

7. **Do spisu wyborców zostaną też dopisani wyborcy czasowo przebywający w okresie obejmującym dzień wyborów na obszarze gminy, ujęci w stałym rejestrze wyborców w innej gminie leżącej na obszarze danego okręgu wyborczego, jeżeli najpóźniej do dnia 2 września 2014 r. złożą w urzędzie gminy, właściwym dla ich miejsca czasowego pobytu, wniosek o dopisanie ich do spisu wyborców; dotyczy to także osób nigdzie niezamieszkałych, przebywających na obszarze gminy (art. 28 § 1 i 4 Kodeksu wyborczego).**

Osoby ujęte w stałym rejestrze wyborców w gminie leżącej na obszarze danego okręgu wyborczego, przebywające w szpitalach, zakładach pomocy społecznej oraz zakładach karnych i aresztach śledczych, a także w domach studenckich, w których zostaną utworzone obwody głosowania, będą umieszczone w spisie wyborców na podstawie wykazów osób sporządzonych przez kierowników tych jednostek.

Żołnierze pełniący zasadniczą lub okresową służbę wojskową oraz pełniący służbę w charakterze kandydatów na żołnierzy zawodowych lub odbywający ćwiczenia i przeszkolenie wojskowe, a także ratownicy odbywający zasadniczą służbę w obronie cywilnej poza miejscem stałego zamieszkania oraz policjanci z jednostek skoszarowanych, funkcjonariusze Biura Ochrony Rządu, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej oraz Służby Więziennej pełniący służbę w systemie skoszarowanym, **ujęci w stałym rejestrze wyborców w gminie leżącej na obszarze danego okręgu wyborczego**, będą dopisani do wybranego przez nich spisu wyborców sporządzonego dla miejscowości, w której odbywają służbę, jeżeli złożą w urzędzie gminy wniosek w tej sprawie **między 17 sierpnia a 25 sierpnia 2014 r.** (termin przedłużony zgodnie z art. 9 § 2 Kodeksu wyborczego).

8. **Osoby ujęte w stałym rejestrze wyborców w gminie leżącej na obszarze danego okręgu wyborczego, zmieniające miejsce pobytu przed dniem wyborów** mogą otrzymać w urzędzie gminy prowadzącym rejestr wyborców, w którym są ujęci, zaświadczenie o prawie do głosowania w miejscu pobytu na obszarze tego okręgu wyborczego w którym stale zamieszkują (nie uprawnia ono do udziału w głosowaniu w pozostałych okręgach wyborczych, w których w tym samym dniu odbywają się wybory uzupełniające do Senatu). Osoby, które złożyły wniosek o dopisanie ich do spisu wyborców w innej gminie, otrzymają w urzędzie tej gminy zaświadczenie o prawie do głosowania.

III. Zgłaszanie kandydatów na senatora

9. Kandydatów na senatora zgłasza się do dnia **29 lipca 2014 r. do godz. 24.00** do właściwej Okręgowej Komisji Wyborczej, tj.:
- 1) kandydatów na senatora w okręgu wyborczym Nr 47 zgłasza się do Okręgowej Komisji Wyborczej w Siedlcach, ul. Piłsudskiego 38;
  - 2) kandydatów na senatora w okręgu wyborczym Nr 73 zgłasza się do Okręgowej Komisji Wyborczej w Katowicach, ul. Jagiellońska 25;

3) kandydatów na senatora w okręgu wyborczym Nr 82 zgłasza się do Okręgowej Komisji Wyborczej w Kielcach, al. IX Wieków Kielc 3, bud. A.

10. Kandydatów na senatora mogą zgłaszać wyłącznie komitety wyborcze partii politycznych, koalicyjne komitety wyborcze oraz komitety wyborcze wyborców, które do dnia **21 lipca 2014 r. do godz. 16.15** (termin przedłużony zgodnie z art. 9 § 2 Kodeksu wyborczego) zawiadomią Państwową Komisję Wyborczą o utworzeniu komitetu wyborczego (art. 204 § 2, 4 i 6 Kodeksu wyborczego) i uzyskają potwierdzenie przyjęcia zawiadomienia (art. 98 Kodeksu wyborczego).

Zawiadomienie o utworzeniu komitetu wyborczego może dotyczyć uczestnictwa w wyborach we wszystkich trzech okręgach wyborczych lub w niektórych spośród nich. W zawiadomieniu należy wskazać, w których okręgach wyborczych komitet wyborczy zamierza zgłosić kandydata na senatora.

Dopuszczalne jest wskazanie w zawiadomieniu innych pełnomocników wyborczych i/lub pełnomocników finansowych w poszczególnych okręgach wyborczych.

Komitet wyborczy może również złożyć odrębne zawiadomienia, każde dotyczące innego okręgu wyborczego. W takim przypadku do każdego zawiadomienia konieczne będzie dołączenie kompletu wymaganych dokumentów.

Funkcję **komitetu wyborczego partii politycznej** pełni statutowy organ partii upoważniony do jej reprezentowania na zewnątrz (art. 86 § 1 Kodeksu wyborczego).

Czynności wyborcze w imieniu koalicji partii politycznych wykonuje **koalicyjny komitet wyborczy**, utworzony w tym celu przez organy partii tworzących koalicję, upoważnione do reprezentowania partii na zewnątrz (art. 87 § 2 Kodeksu wyborczego).

Koalicja może zostać zawarta w celu zgłoszenia kandydata na senatora we wszystkich okręgach wyborczych lub w niektórych spośród nich. Należy jednakże mieć na uwadze, że komitet wyborczy partii politycznej wchodzącej w skład koalicji wyborczej nie może być utworzony w celu zgłoszenia kandydata na senatora w okręgu wyborczym, w którym kandydata zamierza zgłosić współtworzony przez tę partię koalicyjny komitet wyborczy.

Komitet wyborczy wyborców może utworzyć nie mniej niż 15 osób mających prawo wybierania. Do zawiadomienia Państwowej Komisji Wyborczej o utworzeniu takiego komitetu konieczne jest dołączenie wykazu podpisów co najmniej 1000 wyborców popierających utworzenie komitetu wyborczego (art. 89 § 1 i art. 204 § 6 i § 7 pkt 3 w związku z art. 258 Kodeksu wyborczego). **Zarówno osoby wchodzące w skład komitetu wyborczego wyborców, jak i osoby popierające jego utworzenie**

nie muszą stale zamieszkiwać na obszarze okręgów wyborczych, w których przeprowadzane są wybory.

Sprawdzanie wykazu wyborców będzie prowadzone przez zespół pracowników Krajowego Biura Wyborczego. Czynności sprawdzające będą prowadzone pod nadzorem członka Państwowej Komisji Wyborczej lub Sekretarza Państwowej Komisji Wyborczej. Przy tych czynnościach może być obecny pełnomocnik komitetu wyborczego lub osoba przez niego pisemnie upoważniona. Nieobecność pełnomocnika lub osoby upoważnionej nie wstrzymuje czynności sprawdzających.

Zgodnie z art. 204 § 7 pkt 3 w związku z art. 258 Kodeksu wyborczego Państwowa Komisja Wyborcza przyjmie w całości wykaz obywateli popierających utworzenie komitetu wyborczego wyborców dołączony do zawiadomienia także wówczas, gdy wykaz obejmuje liczbę obywateli przewyższającą ustawowe minimum wymagane dla zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego. W takim wypadku badanie wykazu podpisów będzie prowadzone do momentu stwierdzenia, że ustawowe minimum liczby obywateli zostało osiągnięte.

Badanie wykazu osób popierających utworzenie komitetu wyborczego będzie polegało na ustaleniu, czy wykaz obywateli spełnia warunki określone w art. 204 § 7 pkt 3 w związku z art. 258 Kodeksu wyborczego, w szczególności, czy:

- 1) z treści i układu graficznego wykazu podpisów obywateli wyraźnie wynika ich poparcie dla utworzenia komitetu wyborczego oznaczonego nazwą w związku z wyborami uzupełniającymi do Senatu zarządzonymi na dzień 7 września 2014 r. w okręgu wyborczym Nr ... lub okręgach wyborczych Nr .... Jeśli karta z wymaganymi danymi zespolona będzie z kartą bez tych danych, podpisy od miejsca zespolenia będą traktowane jako złożone wadliwie. Formularz wykazu powinien być złożony w oryginale. Wypełnione strony wykazu będące kopiami będą traktowane jako wadliwe;
- 2) imię i nazwisko podano w pełnym brzmieniu (a nie np. pierwsza litera imienia);
- 3) adres zamieszkania obejmuje: nazwę miejscowości (miasta, wsi, osady) oraz nazwę ulicy i numer domu oraz numer mieszkania. Podawanie kodu pocztowego nie jest konieczne. Podanie numeru lokalu dotyczy tylko budynków wielomieszkaniowych. Brak danych lub niepełne określenie adresu zamieszkania spowoduje uznanie poparcia za złożone wadliwie. Uznaje się za prawidłowo udzielone poparcie, gdy zamiast wskazania pełnego brzmienia nazwy miejscowości w rubryce „Adres zamieszkania” popierający posłuży się powszechnie używanym i jednoznacznie

rozumianym skrótem tej nazwy, jeżeli inne dane dotyczące adresu zamieszkania (nazwa ulicy, numer domu, numer lokalu) zostały podane zgodnie z wymaganiami. Dopuszczalne jest uznanie za prawidłowo udzielone poparcie, jeżeli zamiast podania dokładnego adresu zamieszkania w rubryce na to przeznaczonej postawiono znak odnośnika do adresu wskazanego w pozycji bezpośrednio wyżej umieszczonej w wykazie podpisów, jeżeli dotyczy to osób zamieszkałych pod tym samym adresem;

- 4) podany został numer ewidencyjny PESEL; brak wskazania tego numeru lub podanie numeru wadliwego spowoduje uznanie poparcia za złożone wadliwie;
- 5) według danych dotyczących daty urodzenia zawartych w numerze ewidencyjnym PESEL udzielający poparcia ukończył 18 lat;
- 6) obok danych umieszczono podpis obywatela; brak podpisu oznacza, że poparcie nie zostało udzielone.

Imię, nazwisko, adres zamieszkania i numer PESEL wyborcy udzielającego poparcia muszą być wpisane czytelnie.

Po sprawdzeniu strony wykazu według powyższych kryteriów osoba sprawdzająca oznaczy na stronie, przez zakreślenie (w czerwonym kolorze), dane wyborcy, którego poparcie zostało zakwestionowane ze względu na stwierdzenie którejś z wymienionych wad.

Osoba sprawdzająca dołączy do każdej strony wykazu kartkę o treści: „podpisów ogółem ....., podpisów prawidłowych ....., podpisów wadliwych ....., w tym: brak podpisu ....., wadliwie podane nazwisko lub imię ....., wadliwie podany adres ....., wadliwie podany nr PESEL .....”. W przypadku zakwestionowania poparcia z powodu więcej niż jednej wady podpis wadliwy zaliczany jest do najwcześniejszej z wymienionych grup. Powyższe ustalenia dotyczące weryfikacji ustalonej liczby podpisów sukcesywnie będą przedkładane do aprobaty osobie nadzorującej, a na życzenie pełnomocnika (lub osoby przez niego upoważnionej) udostępniane mu do wglądu.

Zbiorcze ustalenia dotyczące weryfikacji wykazu podpisów zostaną podane w protokole wewnętrznym badania wykazu obejmującym: ogółem liczbę obywateli, którzy złożyli podpisy, liczbę podpisów złożonych wadliwie z podziałem według rodzaju wad i liczbę obywateli, którzy prawidłowo udzielili poparcia utworzeniu komitetu wyborczego. W przypadku wątpliwości co do wiarygodności danych wymienionych w wykazie

obywateli udzielających poparcia, Państwowa Komisja Wyborcza może dodatkowo zarządzić sprawdzenie tych danych z danymi zarejestrowanymi w systemie PESEL.

11. Pełnomocnik wyborczy komitetu wyborczego, w terminie 7 dni od dnia przyjęcia przez Państwową Komisję Wyborczą zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego, obowiązany jest zawiadomić ją o adresie strony internetowej, na której komitet wyborczy umieszcza informacje określone w Kodeksie, a w szczególności **rejestr zaciągniętych kredytów oraz rejestr wpłat o wartości przekraczającej łącznie od jednej osoby fizycznej kwotę minimalnego wynagrodzenia za pracę.**
12. Kandydatem na senatora może być obywatel polski, mający prawo wybierania, który najpóźniej w dniu wyborów kończy 30 lat.

Nie ma prawa wybieralności osoba skazana prawomocnym wyrokiem na karę pozbawienia wolności za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe **oraz** osoba, wobec której wydano prawomocne orzeczenie sądu stwierdzające utratę prawa wybieralności w związku ze złożeniem nieprawdziwego oświadczenia lustracyjnego (art. 11 § 1 pkt 2 i § 2 Kodeksu wyborczego).

Kandydat nie musi stale zamieszkiwać na terenie okręgu wyborczego, w którym kandyduje na senatora. Kandydować można tylko w ramach zgłoszenia przez jeden komitet wyborczy (art. 264 § 2 Kodeksu wyborczego).

Zgłoszenie kandydata na senatora musi być poparte podpisami co najmniej 2 000 wyborców stale zamieszkałych na obszarze danego okręgu wyborczego (art. 265 § 1 i § 5 Kodeksu wyborczego). Poparcia dla zgłoszenia kandydata na senatora w danym okręgu wyborczym nie mogą udzielać osoby stale zamieszkałe w pozostałych okręgach wyborczych, w których w tym samym dniu odbywają się wybory uzupełniające do Senatu.

Warunki oraz informacje, jakie muszą być zawarte w wykazie podpisów wyborców popierających kandydata na senatora określa art. 265 § 3 i § 4 Kodeksu wyborczego.

Prawidłowo sporządzony wykaz podpisów wyborców udzielających poparcia kandydatowi na senatora musi zawierać na każdej stronie:

- **nazwę** (nie skrót nazwy) **komitetu wyborczego** zgłaszającego kandydata;
- **numer okręgu wyborczego**, w którym kandydat jest zgłaszany;
- adnotację: „**Udzielam poparcia kandydatowi na senatora .....**
..... (nazwisko i imię — imiona) **zglaszanemu**
przez ..... (nazwa komitetu wyborczego)

w okręgu wyborczym nr ... w wyborach uzupełniających do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 7 września 2014 r.”; a następnie — czytelnie wpisane nazwisko, imię, adres zamieszkania, numer ewidencyjny PESEL oraz własnoręczny podpis każdego wyborcy udzielającego poparcia (art. 265 § 3).

Adres zamieszkania obejmuje: nazwę miejscowości (miasta, wsi, osady) oraz nazwę ulicy i numer domu oraz numer mieszkania. Podawanie kodu pocztowego nie jest konieczne. Podanie numeru lokalu dotyczy tylko budynków wielomieszkaniowych. Brak danych lub niepełne określenie adresu zamieszkania spowoduje uznanie poparcia za złożone wadliwie. Uznaje się za prawidłowo udzielone poparcie, gdy zamiast wskazania pełnego brzmienia nazwy miejscowości w rubryce „Adres zamieszkania” popierający posłuży się powszechnie używanym i jednoznacznie rozumianym skrótem tej nazwy, jeżeli inne dane dotyczące adresu zamieszkania (nazwa ulicy, nr domu, nr lokalu) zostały podane zgodnie z wymaganiami. Za prawidłowo udzielone poparcie uznane zostanie również takie, w którym zamiast dokładnego podania adresu zamieszkania w rubryce na to przeznaczonej postawiono znak odnośnika do adresu wskazanego w pozycji bezpośrednio wyżej umieszczonej w wykazie podpisów, jeżeli dotyczy to osób zamieszkałych pod tym samym adresem.

13. Każdy komitet wyborczy może zgłosić w danym okręgu wyborczym tylko jednego kandydata na senatora. **Kandydata na senatora zgłasza, w formie pisemnej, pełnomocnik komitetu wyborczego lub upoważniona przez niego osoba do właściwej Okręgowej Komisji Wyborczej wskazanej w pkt 9 najpóźniej w dniu 29 lipca 2014 r. do godz. 24.00.** W zgłoszeniu podaje się nazwę i adres komitetu wyborczego oraz nazwisko i imię (imiona) zgłaszanego kandydata, jego zawód i miejsce zamieszkania (nazwa miejscowości), a także informację o nazwie lub skrócie nazwy partii politycznej, której jest członkiem (nie więcej niż 45 znaków drukarskich, wliczając spacje). **Jeżeli kandydat posiada więcej niż jedno imię, należy podać wszystkie imiona wynikające z urzędowych dokumentów ewidencji ludności.** W zgłoszeniu można wskazać skrót nazwy komitetu wyborczego, którym należy oznaczyć kandydata na urzędowych obwieszczeniach oraz na karcie do głosowania. Do zgłoszenia należy dołączyć:

— oświadczenie o liczbie podpisów wyborców popierających kandydata wraz z wykazem tych podpisów,

- pisemną zgodę kandydata na kandydowanie z danego komitetu wyborczego, która powinna zawierać: imię (imiona), nazwisko, nazwisko rodowe, imiona rodziców, datę i miejsce urodzenia, adres zamieszkania, obywatelstwo oraz numer ewidencyjny PESEL kandydata, a także wskazanie jego przynależności do partii politycznej; zgodę na kandydowanie kandydat opatruje datą i własnoręcznym podpisem,
- w stosunku do kandydata urodzonego przed dniem 1 sierpnia 1972 r. tzw. oświadczenie lustracyjne kandydata lub informację o uprzednim złożeniu oświadczenia,
- pisemne oświadczenie kandydata o posiadaniu prawa wybieralności.

Jeżeli zgłoszenia dokonuje osoba upoważniona przez pełnomocnika wyborczego, należy dołączyć także stosowne upoważnienie. Po dokonaniu zgłoszenia pełnomocnik lub osoba dokonująca zgłoszenia otrzyma od okręgowej komisji wyborczej „Potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia kandydata na senatora”, a po zarejestrowaniu kandydata — „Protokół rejestracji kandydata na senatora”.

14. W wyborach uzupełniających obowiązują wzory dokumentów stosowane w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej.
15. Pomocnicze wzory dokumentów związanych z zawiadomieniem o utworzeniu komitetu wyborczego, zgłoszeniem kandydata na senatora, a także inne dokumenty dotyczące wyborów uzupełniających dostępne są w Biuletynie Informacji Publicznej Państwowej Komisji Wyborczej — www.pkw.gov.pl, w zakładce dotyczącej wyborów uzupełniających do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w okręgu wyborczym nr 47, 73 i 82. W Biuletynie Informacji Publicznej dostępna jest także aplikacja ułatwiająca przygotowanie dokumentów dotyczących zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego oraz zgłoszenia kandydata na senatora.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

(-) Stefan J. Jaworski